

KRONIKA ŻAŁOBNA

JERZY JACKOWSKI

1912—1976

Dnia 30 września 1976 r. zmarł dr inż. Jerzy Jackowski, działacz społeczny zasłużony na polu ochrony przyrody, długoletni Prezes Wojewódzkiego Zarządu Ligi Ochrony Przyrody oraz członek Wojewódzkiego Komitetu Ochrony Przyrody w Szczecinie. Odszedł nagle, w pełni energii i sił twórczych, co czyni tę stratę tym bardziej bolesną.

Dr inż. Jerzy Jackowski urodził się 22.X.1912 w Samhorodku na Ukrainie. Od najmłodszych lat przejawiał zainteresowania i zamiłowania

przyrodnicze, rozwijane w czasie nauki szkolnej w znanym Liceum im. T. Czackiego w Krzemieńcu, a następnie na studiach wyższych, na Wydziale Rolniczo-Lasowym Politechniki Lwowskiej, które odbył w latach 1930—1935. Jako inżynier leśnik podjął pracę zawodową w terenowej służbie leśnej. Pracy tej poświęcił większą część swego życia.

W 1939 r. brał udział w kampanii wrześniowej w randze podporucznika 2 PAC, a w czasie okupacji był żołnierzem Armii Krajowej pod pseudonimem „Brzoza”; ostatnio kapitan rezerwy artylerii. W okresie okupacji pracował na Politechnice Lwowskiej jako asystent w Katedrze Botaniki Lasowej. Rozpoczętą tu pracę naukową kontynuował nadal po wojnie równoległe z pracą zawodową w resorcie leśnictwa, poświęcając dużo czasu pogłębianiu swojej wiedzy, obserwacjom i badaniom naukowym. Efektem tej dziedziny działalności dra J. Jackowskiego jest ponad trzydzieści prac z zakresu leśnictwa, opublikowanych w czasopismach naukowych i popularnonaukowych jak „Sylwan”, „Folia Forestalia Polonica”, „Las Polski”, „Przyroda Polska”, „Biuletyn ZG LOP” i in. Był autorem rozdziału „Gospodarka leśna i łowiectwo” w pracy zbiorowej pt. „Pomorze Szczecińskie 1945—1965” wyd. przez Instytut Zachodni. Napisał skrypt „Wybrane zagadnienia leśnictwa dla potrzeb planowania przestrzennego” wydany przez Politechnikę Szczecińską, dla studentów Studiów Podyplomowych. Przez okres czterech lat prowadził wykłady na Studium Podyplomowym Planowania Przestrzennego przy Wydz. Budownictwa i Architektury, ucząc znawców spraw technicznych przyrodniczego spojrzenia na ich działalność, uzyskując bardzo pozytywne wyniki.

Do najważniejszych opracowań naukowych należy zaliczyć rozprawę „Badania zależności między szerokością stoi rocznych a jakością drewna w drzewostanach sosnowych Niziny Szczecińskiej” wyd. Folia For. Pol., seria B, z. 11, 1972, na podstawie której doktoryzował się w 1971 r. w Akademii Rolniczej w Krakowie, uzyskując tytuł doktora nauk leśnych.

Pracując zawodowo w resorcie rolnictwa dr J. Jackowski pełnił szereg odpowiedzialnych funkcji na stanowiskach m.in. dyrektora Rejonu Lasów Państwowych w Szczytnie, woj. olsztyńskie w latach 1957—1959, zastępcy dyrektora Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Szczecinie w latach 1959—1973. Od marca 1973 r. został mianowany głównym specjalistą do spraw ochrony środowiska Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Szczecinie.

Z tytułu pełnionych funkcji troszczył się o jak najbardziej racjonalną gospodarkę leśną, nastawioną nie tylko na eksploatację, ale także na zachowanie wartości przyrodniczych lasu, rozumiejąc, że w szacie roślinnej naszego kraju las jest podstawową formacją. Do Jego zadań należała organizacja całości spraw związanych z masową penetracją turystów na tereny leśne. Dzięki Jego staraniom w szczecińskim Okręgu Lasów Państwowych powstały liczne urządzenia turystyczne jak: par-

kingi śródleśne, miejsca biwakowania, pola biwakowe, ścieżki zdrowia i ścieżki dydaktyczne, tereny wypoczynkowe, miejsca postoju pojazdów. Rezerваты a także większe kompleksy leśne otrzymały, oprócz oficjalnych tablic informacyjnych, barwne mapy i tablice przedstawiające interesujące rośliny, których nie wolno zrywać, ale warto poznać.

Na wszelkich szczeblach i etapach pracy zawodowej dr J. Jackowski umiejętnie służył idei ochrony przyrody. Już w 1946 r. założył i prowadził Oddział Ligi Ochrony Przyrody w Nadleśnictwie Kłosnowo koło Chojnic, gdzie wówczas pracował. Zasłużył się bardzo w organizacji i ochronie rezerwatów przyrody w województwie gdańskim i olsztyńskim. Wybrany Prezesem Zarządu Okręgu Ligi Ochrony Przyrody (LOP) w Szczecinie 29 maja 1968 r. do ostatnich lat życia niestrudzenie, z nieślabnącą energią kierował ośrodkiem szczecińskim Ligi. Doprowadził do daleko idących zmian w stylu pracy i do wielokierunkowego rozwoju Ligi na Ziemi Szczecińskiej. Ilość członków wzrosła w tym okresie o 80%, a uzyskany wskaźnik aktywności 5,5 należy do najwyższych w kraju. Zwiększyła się dzięki Jego zabiegom znacznie liczba instytucji i stowarzyszeń współpracujących z LOP. Nawiązał, zacieśnił i rozbudował współpracę ze Szczecińskim Oddziałem Polskiego Towarzystwa Leśnego, którego był wieloletnim prezesem, z Polskim Związkiem Łowieckim, Naczelną Organizacją Techniczną, Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym i in.

Jako Prezes wcale nie ograniczał się tylko do kierowania i ponoszenia odpowiedzialności za Stowarzyszenie, lecz był jednocześnie najbardziej aktywnym członkiem Prezydium. Inicjował i osobiście realizował szereg kierunków działania, jak na przykład owocną współpracę z Wojskiem Polskim. Organizował ogniwa LOP w różnych instytucjach i zakładach pracy, krzewiąc idee ochrony naszej ojczystej przyrody w szerokich kręgach społeczeństwa. Zawsze przyświecały mu przy tym pobudki patriotyczne. Inicjował i organizował sesje popularno-naukowe, poświęcone najbardziej aktualnym zagadnieniom zagrożenia i ochrony środowiska. Sam wygłaszał liczne referaty i prelekcje.

Wielką wagę przywiązywał do wychowania młodzieży w szacunku dla przyrody, w myśl zasad LOP, przez konkretne działania, widząc w czynach przez nią wykonywanych przede wszystkim dużą wartość wychowawczą i kulturotwórczą. Dbał o należytą organizację prac społecznych wykonywanych przez młodzież a także przez dorosłych. Zawsze brał osobiście udział w kwietniowym sadzeniu drzew w „zielone niedziele”, organizowane przez leśników. Duże zainteresowanie wśród młodzieży licealnej wzbudziły przeprowadzane z Jego inicjatywy dwustopniowe konkursy o ciekawej tematyce, jak np. „Znam las”, „Parki Narodowe w Polsce i na świecie” i in.

Dr inż. Jerzy Jackowski był członkiem Wojewódzkiego Komitetu Ochrony Przyrody w Szczecinie, który współpracuje z władzami woje-

wódkimi w kwestiach zabezpieczenia przyrody przed zagrożeniami, jakie stwarza intensywna gospodarka. Jako aktywny członek Prezydium brał udział w podejmowaniu różnych ważnych inicjatyw, kierowanych do władz wojewódzkich i państwowych jak: wnioskowanie powołania rezerwatów przyrody na Ziemi Szczecińskiej, projektowanie stref chronionego krajobrazu i tworzenia Parków Krajobrazowych. Najwięcej pracy włożył ostatnio w projekt Krajobrazowego Parku w Puszczy Bukowej pod Szczecinem, gdzie działał równocześnie z tytułu pracy zawodowej. Dbał o prawidłową gospodarkę leśną w tym obiekcie, troszczył się o zachowanie cennych partii drzewostanu oraz o zabezpieczenie istniejących tu rezerwatów. Przy szlakach turystycznych zorganizował i urządził punkty widokowe i miejsca odpoczynku, ze szczególnie pięknym i malowniczym obiektem o nazwie „Lwia Paszcza”.

Jest projekt, by właśnie w Puszczy Bukowej nazwać imieniem dra Jerzego Jackowskiego piękny szlak turystyczny, by zachować po Nim trwałą pamięć, jako o człowieku, który nie tylko umiłował las i przyrodę, ale także pracował rozumnie i twórczo nad racjonalną gospodarką i zachowaniem skarbów przyrody dla przyszłych pokoleń.

Cześć Jego pamięci!

Mieczysław J a s n o w s k i